

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๙/๑๖๑

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ.
๓. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มอบหมายให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานในการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่ออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๑.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งตามมาตรา ๓๕ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา โดยปัจจุบันกระทรวงคมนาคมได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ. เสร็จแล้ว

๒. เหตุผล ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติม และการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ. ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเป็นร่างกฎหมายลำดับรองที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ดังนั้น จึงต้องนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ รับทราบและเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ เรื่อง การดำเนินการเพื่อรองรับและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมาย ตรวจสอบกฎหมายในความรับผิดชอบของตนว่ามีกรณีที่ต้องมีการออกกฎหมายดำเนินกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายตามมาตรา ๒๒ หรือไม่ โดยให้มีการเร่งออกกฎหมายหรือดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ สำหรับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับก่อนวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

๔.๑ ในการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น กระทรวงคมนาคมได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนและได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ขึ้น โดยมีรองปลัดกระทรวงคมนาคม หัวหน้ากลุ่มภารกิจพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมทางหลวง ฝ่ายดำเนินงาน และวิศวกรใหญ่ (ด้านควบคุมการก่อสร้าง) กรมทางหลวงชนบท เป็นรองประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานในสังกัดทั้งจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเวนคืน รวมถึงผู้แทนหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมธนารักษ์ กรมที่ดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้แทนจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นกรรมการ โดยมีกองทุนธรรม์เงินค่าทดแทน สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณากำหนดเนื้อหาและรายละเอียดกฎหมายลำดับรองตลอดจนให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำกฎหมายลำดับรองมีสาระสำคัญครอบคลุมในทุกมิติและสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานต่างๆ และเป็นมาตรฐานกลางสำหรับให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ร่วมกันต่อไป

๔.๒ คณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรคทก แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน โดยประชาชนผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับการชดเชยด้วยที่ดินบริเวณใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัยหรือที่ประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพเดิม ซึ่งช่วยลดผลกระทบจากการเวนคืนและได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น

๔.๓ กระทรวงคมนาคมได้นำร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของกระทรวงคมนาคม (MOT Public Hearing) โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นระหว่างวันที่ ๒ - ๑๗ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งปรากฏว่ามีประชาชนเข้ามาอ่านร่างพระราชกฤษฎีกา ทางเว็บไซต์ดังกล่าว จำนวน ๑๗๒ คน โดยมีประชาชนจำนวนหนึ่งคน แสดงความคิดเห็นว่า “บางคนได้รับเงินค่าทดแทนมาแล้วแต่ไม่เพียงพอที่จะนำไปซื้อที่ดินแปลงใหม่ ได้ที่ดินมาแทนน่าจะดีกว่า”

๔.๔ กระทรวงคมนาคมขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ. เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๕. ข้อกฎหมาย

๓.๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๕ ในการเวนคืนที่ดิน หากปรากฏว่าเจ้าของที่ดินที่ถูกเวนคืนไม่มีที่ดินเหลืออยู่ หรือมีเหลืออยู่ไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเวนคืนที่ดินเพิ่มเติมเพื่อนำไปชดเชยที่ดินของเจ้าของผู้นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนแทนการจ่ายเงินค่าทดแทนก็ได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่จะได้รับการชดเชยที่ดินดังกล่าว

ที่ดินที่จะดำเนินการให้ได้มาเพื่อการชดเชยตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นที่ดินที่เจ้าของคนเดียวหรือหลายคนมีกรรมสิทธิ์คนละไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าไร่สำหรับที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรม และไม่น้อยกว่าห้าไร่สำหรับที่ดินที่ใช้เพื่อการอื่น และจะเวนคืนเพื่อการนี้เกินร้อยละสิบของที่ดินที่ผู้นั้นมีอยู่ในแปลงไม่ได้ เว้นแต่เจ้าของจะยินยอมให้เวนคืนมากกว่านั้น

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้าที่ดินที่อยู่ติดต่อกันเป็นของเจ้าของคนเดียวกัน ให้พิจารณาเสมือนหนึ่งว่าที่ดินนั้นเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน

ในการเข้าสำรวจตามมาตรา ๑๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งและสอบถามความยินยอมของเจ้าของและทำรายงานเสนอความเห็นต่อเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาด้วย

การดำเนินการเวนคืนที่ดินเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำเท่าที่จำเป็นและเพียงพอให้เจ้าของสามารถอยู่อาศัย ประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ หรือทำประโยชน์ในที่ดิน ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบเจ้าของที่ดินแปลงอื่นที่ถูกเวนคืนเพื่อการนี้ จนเกิดความเดือดร้อนเกินสมควร ไม่สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพได้ หรือทำให้ที่ดินที่เหลืออยู่ด้อยค่าจนเกินสมควร

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๓.๒ พระราชกฤษฎีกา...

๓.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้
(๔) ร่างพระราชกฤษฎีกา

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติและเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ได้ที่ดินเพิ่มเติมและการจ่ายเงินค่าทดแทนเพื่อชดเชยให้แก่ผู้ถูกเวนคืน พ.ศ. ทั้งนี้ ได้จัดส่งร่างพระราชกฤษฎีกาฯ และ Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองยุทธวิธีเงินค่าทดแทน

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๔๑๐ (ปฐมเทพ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๔๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pathomtep.t@mot.go.th